

CİNSEL SAĞLIK EĞİTİMİ

layların küçük bir kısmını değiştirmek için çalışabiliriz. Ve bütün bu eylemlerin toplamı bir neslin tarihi olarak kaydedilecektir.”

Micheal Shernoff

H içkimse, dünyanın hastalıkları, açları, sefaleti, umursamazlığı ve şiddeti için tek başına birşey yapılamaz inancı ile umutsuzluğa kapılmasın. Çok az insan tarihi değiştirebilecek kadar büyüktür, fakat hepimiz o-

NEFES ALMAK, SU İÇMEK GİBİ

Cinsel Sağlık Eğitim ve Danışma Merkezi 2000'de Türk Eczacıları Birliği (TEB), Hacettepe AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi (HATAM) ve Çankaya Belediyesi işbirliği ile açılmıştır. 2003 yılında CSEDM'in TEB merkez binasına taşınmasıyla birlikte Belediye ile olan ortaklığa son verilmiştir.

CSEDM, HIV/AIDS ve CYBH'larda gözlenen endişe verici artışa rağmen üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili yeterli eğitim ve danışmanlık çalışmalarının yapılmaması, bu konuda yapılacak çalışmaların gelecek nesiller için aciliyeti düşünülerek kurulmuştur ve üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili eğitim ve danışmanlık çalışmaları yürütmektedir.

Çalışmaya başladığı yıllarda ilgili pek çok kurum tarafından çalışmaları ilgiyle ve merakla izlenmiş olan merkez zaman geçtikçe aslında bilinen ama kabul edilmek istenmeyen bir gerçeği ortaya koymuştur; Türkiye'nin cinsel sağlıkla ilgili çalışmalara ihtiyacı vardır ve ülke halkı üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili yardım talep etmekte, eğitim ve danışmanlık çalışmalarına katılmakta ve bu konunun önemini her fırsatta dile getirmektedirler.

CSEDM pek çok değişik konuda (HIV/AIDS, Akneler, Hipertansiyon, Hepatitler, Şeker Hastalığı, Astım, Cinsel İşlev Bozuklukları, Üreme Sağlığı, Çocuklarda Cinsel Gelişim, Ergen ve Anne-Baba İlişkisi vb) halk eğitimleri düzenlemiştir. Halka açık ve ücretsiz olan bu eğitimlerde bireylerin uzmanlardan yüz yüze bilgi alması sağlanmıştır.

HATAM işbirliği ile pek çok farklı gruba HIV/AIDS eğitici eğitimi organize edilmiştir. Kızılay Derneği'nin sağlık çalışanlarından bir grup, Rotary Klüp Gençleri, üniversitelerin ilgili bölümlerinin genç-

ve DANIŞMA MERKEZİ

leri (tıp, sosyal hizmetler), rehber öğretmenler vb. Ankara'da 25 eczacımız da bu eğitimleri almış ve kendi eczanelerinde halka HIV/AIDS ile ilgili danışmanlık ve bilgi verebilecek donanım gelmişlerdir.

Cinsel eğitimin doğumla beraber başlaması gerektiği hatta anne karnındayken bile annenin ve babanın cinsellikle ilgili tutum ve davranışlarının bebek üzerinde olumlu ya da olumsuz etkili olduğu artık tüm dünyada kabul gören bir gerçektir.

Bu gerçeklikten yola çıkarak geç bir dönem olsa da, CSEDM ilk öğretim okullarında cinsel sağlık eğitimleri düzenlemektedir. Bugüne kadar 6000'i aşkın öğrenciyi sınıf ortamında ulaşılmış ve küçük gruplarla bilgilendirme çalışması yürütülmüştür. Gençlerin eğitiminin etkin ve kalıcı olabilmesi için velilerin ve okuldaki öğretmenlerinin de konu hakkında bilgi sahibi olmaları olmazsaldır. Bu nedenle çalışmalara katılan çocukların hepsinin anne babasına olmasa da bir kısmına ve talep eden öğretmenlere de ergenlik, cinsel gelişim konularında paneller, seminerler düzenlenmiştir.

CSEDM farklı üniversitelerde, cinsellik de rahat iletişim, HIV/AIDS gibi konularda üniversite gençlerine yönelik paneller ve seminerler düzenlemektedir. Bu üniversiteler arasında, Çankaya Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Üniversitesi sayılabilir.

Gençlik çalışmaları merkezin çok önem verdiği çalışmalardan biridir. HIV/AIDS'e karşı en savunmasız grup olan gençler, HIV bulaşının en çok yayıldığı dönem olması nedeniyle tehlike altındadırlar. Gençlere yapılacak eğitimler onlara daha kolay ve etkili bir şekilde ulaşmak için oluşturduğumuz Gençlik Grubu (GG) aracılığıyla olmaktadır. GG toplam 24 gönüllü gençten oluşmaktadır. Üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında Akran Eğitimi yapan grup ayrıca, merkezin ihtiyacı olan pek çok konuda gönüllü olarak destek vermektedir. Grup üyeleri üreme sağlığı ve cinsel sağlık konusunda eğitici eğitimi almışlar ve aldıkları bilginin ışığında pek çok farklı çalışma yürütmektedirler. Akranlarını bilgi vermek, ilgili yerlere yönlendirmek, eğitim materyallerini kendileri hazırlamak, okul eğitimlerine katılmak, yürüttükleri çalışmalardan bir kısmıdır. Ayrıca grup üyeleri tüm dünyada bu konuda akran eğitimi çalışmaları yürüten gençlerin internet üzerinden iletişim ağı olan, Birleşmiş Milletler tarafından desteklenen "youth-peer"a üyedirler. Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler Türkiye'de yürütecekleri gençlik çalışmalarını için merkezin deneyimlerinden yararlanmak amacıyla merkezin gençlik grubu üyelerinden dönem dönem bilgi al-

makta ve karşılıklı katkı sağlanmaktadır. Gençlik Grubu; bir kurum için çok önemli olan gönüllü çalışmanın çok güzel ve verimli bir örneğini teşkil etmektedirler.

Üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili hayatta karşılaşılan sorunlar uygun danışmanlık ve tedavi uygulanmadığı zaman bireyi pek çok açıdan etkiler. Cinsel sorunlar bireylerde; terk edilme, yetersizlik, kaybetme korkusu, ümitsizlik, mutsuzluk, tatminsizlik, güvensizlik, küçük düşmüşlük, kadınlığında ya da erkekliğinde eksiklik hissetme.. gibi bireylerin benlik duygularını doğrudan etkileyen ve zarar verebilen duyguları yaşatabilir. Tedavi edilmemiş ve uzun süreli yaşanan cinsel sorunlar evlilik de sorunlar yaratabileceği gibi uzun süre yaşanan depresyonlara da neden olabilir.

Bu nedenle merkezin diğer hizmet alanları yüz yüze ve telefonla danışmanlıktır. Telefonla danışma hizmeti pek çok konuda verilmektedir. Bu konular arasında; cinsel işlev bozuklukları, HIV/AIDS, aile planlaması, ergenlik, sayılabilir. Bu konuların içinde merkezde bireysel görüşmelerle yardım edilebilecek kişiler merkeze çağrılmakta diğerleri ise ilgili birimlere yönlendirilmektedirler. Merkezde danışmanlık verilen konular arasında Test öncesi ve sonrası danışmanlık, ergenlik, vajinismus, uyarılma bozuklukları, erken boşalma sayılabilir. Türkiye'nin pek çok farklı ilinden bu konularda yardım almaya gelen çiftlerimiz vardır.

Üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında yapılacak eğitim ve danışmanlık çalışmalarının önemi gerek ilgili kamu kuruluşları, medya ve halk tarafından kabul edilmektedir. İnsanlar cinsel hayatlarını kapsayan pek çok konuyu ne yazık ki doğru kaynaklardan öğrenememektedirler. Oysa ki hepimizin cinsel sağlıkla ilgili doğru bilgi ve hizmet alma hakkımız var.

Cinsellik, dengeli, saygın ve güvenli yaşandığında insan hayatına olumlu katkıları olan bir gerçektir. Nefes almak gibi, su içmek gibi...

